

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Sint-Ludgardis te BRASSCHAAT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Pedagogisch geheel	7633-7617
Instellingsnummer	7617
Instelling	Vrije Basisschool - Sint-Ludgardis
Directeur	Chris PATTEET
Adres	Donksesteenweg 150 - 2930 BRASSCHAAT
Telefoon	03-651.86.07
Fax	03-653.32.18
E-mail	openluchtschool@telenet.be
Website	www.sintludgardis.be
Bestuur van de instelling	VZW Openluchtscholen Sint-Ludgardis
Adres	Sint-Maria-ten-Boslei 10 - 2900 SCHOTEN
Scholengemeenschap	Basisscholen KVO
Adres	Kapelsesteenweg 74 - 2930 BRASSCHAAT
CLB	Vrij CLB Voor - en Noorderkempen
Adres	De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014, 09-01-2014, 10-01-2014, 13-01-2014, 14-01-2014, 17-01-2014, 20-01-2014, 21-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	21-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	07-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Hilde Reyniers
Teamleden	Willy De Herdt
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	13
3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	16
3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren	18
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	20
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	20
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	20
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Onderwijsaanbod	22
4.2 Leerbegeleiding	23
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	32
6.1 Wat doet de school goed?.....	32
6.2 Wat kan de school verbeteren?	32
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	33
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	33

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije basisschool Sint-Ludgardisschool is gelegen in een residentiële wijk van de gemeente Brasschaat. De paviljoenen van de openluchtschool bevinden zich in een groene omgeving. De meeste klaslokalen zijn gericht op het zuiden en conform het pedagogisch project staan de ramen grotendeels open tijdens de schooltijd. Hierdoor komt er constant buitenlucht in de klassen.

Op de campus bevinden zich twee basisscholen die samen één pedagogisch geheel vormen onder de leiding van twee directeurs. Zij werken samen en profileren zich naar de buitenwereld als één school. De school rekruteert leerlingen uit de ruime omgeving. De meeste kinderen komen uit kansrijke gezinnen.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leergebieden wiskundige initiatie/wiskunde en lichamelijke opvoeding in de kleuter- en lagere afdeling. In de lagere afdeling ging zij ook de inspanningsverplichting na voor leren leren. Tijdens haar onderzoek peilde de inspectie naar de kwaliteit van het onderwijsaanbod, de leerbegeleiding en het algemeen beleid van de school.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de werking van de **kleuterafdeling** voor de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoet.

De leraren zorgen voor een horizontale samenhang van de verschillende leergebieden door een geïntegreerde aanpak via de themawerking. De klasleraren baseren zich voor hun aanbod op een eigen referentiekader samengesteld vanuit een koepelinstrument en decretale ontwikkelingsdoelen. Zij beroepen zich niet op het leerplan om de verticale opbouw en volledigheid van het decretale aanbod te garanderen. **Wiskundige initiatie** komt op een natuurlijke wijze aan bod in klassikale activiteiten en in het hoekenwerk. De kleuters worden uitgedaagd tot tellen, passen, meten, vergelijken en ordenen. De leraren geven hierbij aandacht aan beleven en verwoorden. De kleuters tonen een grote taalvaardigheid waarbij zij de rekenbegrippen vlot gebruiken. De school werkte een puzzellijn uit zodat kleuters op hun niveau hiervoor worden uitgedaagd. Naarmate kleuters ouder worden, gaat er steeds meer gerichte aandacht naar de ontluikende gecijferdheid in voorbereiding van het eerste leerjaar. Er zijn veel kansen tot zelfsturing. Zo leren kinderen planmatig werken via een 'doebord' waarbij er ook kansen liggen om kleuters opdrachten op maat te geven. Zorgleraren ondersteunen de klaswerking.

De leermeesters **lichamelijke opvoeding in de kleuterafdeling** hebben zich verdiept in het vernieuwde leerplan en plannen van daaruit de bewegingsopvoeding. Zij zorgen voor een evenwichtig aanbod door aandacht te geven aan de motorische competenties, een gezonde en veilige levensstijl en te werken aan een groeiend zelfconcept en het sociaal functioneren. De kleuters krijgen doorheen de klasdag veel kansen om de grote en fijne motoriek te oefenen. Doordat kinderen via de geopende ramen naar buiten kunnen, krijgen zij extra ruimte en bewegingsmogelijkheden. Klassen gaan regelmatig naar buiten voor activiteiten in de groene omgeving. De speelplaats van de kleuters is ingedeeld in zones waar kleuters kunnen klimmen en klauteren, voetballen, in de zandbak spelen of zich terugtrekken in de rustige zone. Bij de vier- en vijfjarige kleuters oefent een leraar de schrijfmotorische vaardigheden op een systematische maar speelse wijze. De oudste kleuters gaan een aantal keren naar het zwembad voor watergewenningsoefeningen.

De **lagere afdeling** voldoet aan de resultaatsverplichting om de eindtermen voor wiskunde en lichamelijke opvoeding te realiseren.

Alle leraren werken voor het leergebied **wiskunde** met een zelfde onderwijsleerpakket. Op die wijze willen ze een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod garanderen. Zij vergelijken het leerpakket met het leerplan en doen aanpassingen onder meer met het oog op het vergroten van individualiseringskansen. De klasleraren zorgen voor een krachtig leerklimaat door gestructureerde lessen en ondersteuningsmiddelen. Leraren geven een duidelijke instructie, zorgen voor begeleide inoefening en laten kinderen die dit aankunnen in grote mate zelfstandig werken.

Zorgleraren zijn verbonden aan een klasgroep en ondersteunen mee wiskunde. Zowel de klas- als zorgleraren begeleiden de niveaugroepen die gevormd zijn op basis van de wiskunderesultaten. Eén van de schoolprioriteiten is de optimalisering van meten en metend rekenen in de onderbouw. Leerlingen krijgen nu kans om in kleine groep al handelend met diverse materialen kennis en vaardigheden te vergroten. In de

bovenbouw leren leerlingen via contractwerk hun eigen werk plannen, uitvoeren en controleren. De leraren zorgen hierbij voor opdrachten op maat van de leerling. De school doet grote inspanningen om te differentiëren. De leraren maken gebruik van een grote verzameling materialen om rekenvaardigheden te oefenen en gepaste hulpmiddelen aan te reiken. Ook de computers worden hierbij veelvuldig ingeschakeld. De school voorziet hierbij in een gepaste aanpak voor zowel leerlingen met problemen als voor de snelle rekenaars.

De leermeesters **lichamelijke opvoeding van de lagere afdeling** hebben zich eveneens toegelegd op het implementeren van het nieuwe leerplan lichamelijke opvoeding. Zij zorgen voor een evenwichtig en volledig bewegingsaanbod rekening houdend met de competenties van de leerlingen. In deze openluchtschool met een ruime groene buitenruimte worden de helft van de lessen buiten georganiseerd. De leraren plannen hun lesdoelen in functie van de voorziene ruimte.

De speelplaats van de lagere school is eveneens opgedeeld in ruime specifieke zones waar iedere leerling aan zijn trekken kan komen. De leerlingen zijn zeer actief tijdens de gymlessen en de speeltijden. Extra spelbegeleiding en materialen tijdens de speeltijd verhogen nog de betrokkenheid en het welbevinden van de leerlingen.

Het zwemondericht is toegespitst op de leerlingen van het tweede leerjaar. Zij krijgen in dat jaar intensief zwembegeleiding. De andere klassen gaan sporadisch naar het zwembad en krijgen onvoldoende gepaste remediëring. De directie en leraren zijn zich hiervan bewust en werken aan een verbeterplan dat vanaf volgend schooljaar in voege gaat.

De school voldoet aan haar inspanningsverplichting voor de leergebiedoverstijgende eindtermen van **leren leren**. Op basis van overleg en gemeenschappelijke visie werd een leerlijn uitgeschreven voor de verschillende eindtermen en per leerjaar geconcretiseerd naar acties. De leraren communiceren hierover met de leerlingen en de ouders. Zij laten leerlingen informatie opzoeken, leren strategieën gebruiken, stimuleren planmatig werken, sporen aan tot reflecteren, controleren en bijsturen en letten op de werkhouding. De school wil de rapportering van de werkhouding aanpassen aan de eindtermen.

Het schoolteam neemt heel wat initiatieven om haar **onderwijsaanbod** kwaliteitsvol te realiseren. Het inspectieteam onderzocht de kwaliteit van deze inspanningen. Het onderzoek wijst op een sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid en ontwikkeling van het proces. De school stelt zich responsief op ten aanzien van noden en verwachtingen van school, ouders en maatschappij. Op basis daarvan organiseren zij gevarieerde acties om daar zoveel mogelijk aan te voldoen.

Voor de **leerbegeleiding** heeft de school een zorgcontinuüm uitgewerkt waarin de verschillende niveaus van ondersteuning zijn uitgewerkt. Volgens dat plan zijn de klasleraren de eerstelijnszorgers die instaan voor een veilig en positief leef- en leerklimate waar iedereen zich goed kan voelen. Zij zorgen voor een brede basiszorg met aandacht voor differentiatie. Om een duidelijk beeld te krijgen van de leerlingen organiseert de school observaties, (methodegebonden) toetsen en gebruikt ze genormeerde tests. De leraren en het zorgteam analyseren de resultaten en sturen leerlingen gepast bij. Wekelijks is er paralleloverleg met de klas- en zorgleraren waarop de planning en de evolutie van de leerlingen worden besproken. Zij werken complementair met de klasleraren aan een sterk gedifferentieerd onderwijsaanbod. Ook voor leerlingen met grote leervoorsprong voorziet de school in een specifiek aanbod. Zorgleraren worden ingezet voor alle domeinen van de persoonlijkheidsontwikkeling. Zorgcoördinatoren sturen de werking aan op school-, leraar- en leerlingniveau.

De school kent een **participatief leiderschap** waardoor verschillende overlegorganen mee het beleid kunnen uitstippelen. Dit verhoogt in sterke mate de betrokkenheid van de teamleden. De directeurs hebben een duidelijke taakverdeling. Een directeur is belast met de administratie, logistiek en het personeelsbeleid en de andere directeur stuurt het pedagogische en didactische beleid aan. De directie werkt aan de samenhang van het team en wil een verbondenheid uitstralen naar de buitenwereld. Zij zorgt voor duidelijke structuren in de schoolorganisatie.

De klasbezoeken en functioneringsgesprekken beperken zich voornamelijk tot de opvolging van de nieuwe leraren. Vooral de leraren in de kleuterafdeling hebben duidelijk nood aan opvolging, coaching en bevestiging. De directie en het lerarenteam getuigen van een gedrevenheid en een sterk reflectief en responsief vermogen. In een collegiale sfeer bepalen zij de pedagogisch-didactische prioriteiten en werken deze uit.

Het inspectieteam voerde een onderzoek naar de **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** en geeft hiervoor een gunstig advies. De school toont immers een dynamisch risico-beheersingsbeleid waardoor zij vastgestelde tekorten planmatig aanpakt en wegwerkt.

Al deze vaststellingen wettigen het vertrouwen in een verdere positieve schoolontwikkeling. De onderwijsinspectie geeft voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen een gunstig advies voor zowel kleuter- als lagere afdeling.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

- leren leren

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

- Onderwijsaanbod

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De school bouwt een doelgerichte, thematische werking uit, waarbij wiskundige initiatie in een natuurlijke samenhang met de andere leergebieden aan bod komt.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. De school voorziet in een doelgericht en evenwichtig aanbod met veel aandacht voor een gezonde en veilige levensstijl in een groene omgeving.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. De leraren plannen hun aanbod vanuit bestaande referentiekaders die samengevoegd zijn tot één document. Het is een oplijsting per leergebied van de decretale ontwikkelingsdoelen gekoppeld aan ontwikkelingsaspecten van een koepel eigen instrument. Het schooleigen referentiekader bevat geen verticale opbouw en is niet gekoppeld aan de leerplandoelen. De leerplannen zijn in de school aanwezig, maar aan het verkennen van deze leerplannen en aan een strategie voor leerplanimplementatie is nog weinig aandacht besteed.

De parallelleleraren werken nauw samen om thema's te plannen en uit te werken. Zij maakten een jaarplan waarin de thema's zijn vastgelegd met doelen uit het eigen referentiekader. In de themawerking streven zij naar een evenwichtig aanbod van de verschillende leergebieden en geven zij aandacht aan alle decretale ontwikkelingsdoelen binnen een schooljaar. De leraren van de jongste groepen hebben een selectie gemaakt van ontwikkelingsaspecten/doelen die geschikt zijn voor de betreffende leeftijdsgroep en koppelen die aan activiteiten. Op basis van een gezamenlijke brainstorming plannen de leraren hun weekschema. In een aantal klassen krijgen de kleuters daarbij inspraak. De verdere didactische uitwerking zoals een dagoverzicht en de uitwerking van de activiteiten behoort tot de autonomie van de leraar. Hoewel de leraren mondeling vrij nauwkeurig kunnen aangeven wat ze willen bereiken met de activiteiten, blijkt deze doelgerichtheid niet uit de planning. Zij formuleren geen operationele doelen, wat de evaluatie nadien dan ook bemoeilijkt. Sommige leraren noteren reflecties na de activiteiten in functie van bijsturen van de kleuters en het eigen didactisch proces. Om een gevarieerd aanbod te voorzien in werk- en groeiperingsvormen plannen de leraren binnen het thema activiteiten binnen een vaste structuur. De leraren sluiten aan bij de jaarkring en leef- en beleefwereld van hun kleuters, passen bestaande thema's aan en geven ruimte aan het kleuterinitiatief. De leraren hebben ook fiches voor terugkerende

activiteiten gekoppeld aan de decretale ontwikkelingsdoelen. In de hoekenfiches voorzien zij telkens een basisuitrusting met uitbreiding per leeftijdsgroep en een aantal klasinterne afspraken.

Een begrippenlijst met verticale opbouw vormt het uitgangspunt om zowel impliciet als expliciet nieuwe begrippen te implementeren in het dagelijkse klasleven.

De kleuterafdeling zorgt voor een horizontale samenhang van de verschillende leergebieden door een geïntegreerde aanpak via de themawerking. Wiskundige initiatie komt hierbij op een natuurlijke wijze aan bod in klassikale activiteiten en in het hoekenwerk. De kleuters worden uitgedaagd om te tellen, passen, meten, vergelijken en te ordenen. De leraren geven hierbij aandacht aan het beleven en verwoorden. Bij observaties viel op dat de kleuters een grote taalvaardigheid tonen waarbij zij de rekenbegrippen vlot gebruiken. De meeste leraren stimuleren de symboolvorming door gepaste symbolen te integreren in het klasbeeld en stappenplannen te integreren bij de activiteiten. In de kleuterafdeling is er dagelijks aandacht voor de kalenders. De opbouw en aanwending van de kalenders is verschillend binnen de parallelklassen. De kleuters kunnen wiskundige ervaringen opdoen met materialen in de hoeken zoals in de winkel, zandtafel, computer, huishoek, puzzelhoek, boekenhoek, lees- en schrijfhoek. De kleuterafdeling zet in op een doorgaande lijn in het puzzelen. Kleuters worden hiervoor gestimuleerd en opgevolgd met gevarieerde puzzels op hun niveau. Een aantal leraren gaat te snel over naar het schematisch niveau door ook speelwerkbladen te gebruiken als inoefening van rekenvaardigheden. De leraren zetten de kleuters aan tot probleemoplossend denken en handelen vanuit een vraagstelling gericht op zelfstandig zoeken en actief ontdekken. De school biedt tal van individualiseringskansen. Bij de oudste kleuters en ook in sommige andere klassen werken de leraren al verschillende jaren met een 'doebord'. Deze organisatievorm geeft naast het gericht werken op maat van de kleuters ook nog veel kansen tot zelfsturing en planmatig werken. De kleuters worden aangespoord om thuis hun kennis en vaardigheden uit te breiden. Zo maken de oudste kleuters binnen de thema's materialen aan in de klas waarmee ze thuis kunnen oefenen: tellen, sorteren, ordenen...

De leraren lichamelijke opvoeding volgden nascholing om het nieuwe leerplan van lichamelijke opvoeding te leren kennen en te implementeren in hun klaspraktijk. Eén leraar heeft een overzicht van de leerplandoelen gekoppeld aan de decretale ontwikkelingsdoelen en de ontwikkelingsaspecten van het koepeligen instrument. De leraren bouwen het jaarplan op doorheen het schooljaar. Hierin worden per week het onderwerp en de doelen vermeld. Zij zorgen voor een evenwichtig aanbod door aandacht te geven aan de motorische competenties, een gezonde en veilige levensstijl en te werken aan het zelfconcept en het sociaal functioneren. Een nieuw digitale agenda houdt per schooljaar de doelen bij en geeft een overzicht aan de gebruiker over de frequentie van de aangehaalde doelen. Een bewaking van het aanbod tijdens de schoolloopbaan in de kleuterafdeling is moeilijk doordat de kleuters jaarlijks van klasgroep wisselen. De leraren maken lesfiches waarin ze het lesverloop en de leerplandoelen opnemen. Zij noteren opmerkingen over de didactische aanpak voor latere bijsturingen. Zij observeren de kleuters om de volgende lessen aanpassingen te doen. De leraren proberen waar mogelijk aan te sluiten bij de gangbare klasthema's.

De oudste kleuters gaan driemaal per jaar naar het zwembad voor watergewenning. Voor de vier- en vijfjarige kleuters is er een leraar aangesteld om systematisch de schrijfmotoriek te oefenen.

De school heeft de buitenruimte van de kleuters ingedeeld in vier zones waar kleuters kunnen klimmen en klauteren, voetballen, in de zandbak spelen of zich terugtrekken in de rustige zone. Tijdens de middagspeeltijden komen leerlingen van het vijfde leerjaar spelbegeleiding geven aan de kleuters. De klastitularissen en zorgleraren gaan in de namiddag met de kleuters regelmatig naar buiten waar ze zich kunnen uitleven en grootmotorisch bewegen in de groene omgeving. Regelmatig mogen kleuters fietsen en worden er fietsdagen ingericht. Spelkoffers bieden weer nieuwe mogelijkheden om bij regenweer onder de luifels extra te bewegen. De afdeling organiseert sportdagen op school waarbij naast alle leraren ook het zesde leerjaar wordt ingeschakeld. De klassen nemen ook deel aan externe sportdagen. De gymleraren hebben bewegingstussendoortjes aangeboden aan de titularissen die ze regelmatig uitvoeren in de klas.

De gymleraren stimuleren de kleuters om naar hun mogelijkheden de motorische competenties te oefenen en te verruimen. De kleuters leren verantwoordelijkheden opnemen door bij moeilijkheden elkaar te helpen of de leiding te nemen van een groepje bij doorschuifactiviteiten. Op het einde van een gymles mogen kleuters dikwijls naar eigen interesse nog een aantal vaardigheden trainen. Tijdens de observaties kon de inspectie vaststellen dat de kleuters zeer actief en betrokken waren.

In de naschoolse opvang kunnen kleuters ook deelnemen aan sportactiviteiten en de meeste kleuters volgen ook nog buitenschoolse sport in een sportvereniging.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Door een overzichtelijke klasopstelling en een gepaste didactische aanpak verlopen de activiteiten vlot en is er weinig tijdverlies. De kleuters tonen grote zelfstandigheid en betrokkenheid bij het verloop van de activiteiten. Om de drempel met het eerste leerjaar te verkleinen zijn er afspraken met de leraren van de lagere afdeling over de didactische aanpak en worden verschillende integratieactiviteiten met de kinderen georganiseerd. Ook de ouders krijgen de nodige informatie en kunnen een kijkdag volgen in het eerste leerjaar. Om de onderwijstijd voor lichamelijke opvoeding zoveel mogelijk integraal te benutten worden ouders bij de jongste kleuters mee ingeschakeld voor hulp bij het aankleden. Door de vloerverwarming kunnen de kleuters turnen op hun blote voeten.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen voorzien in de klassen. De leraren maken zelf didactische materialen aan en kunnen bijkomende materialen aanschaffen. De school doet een inhaaloperatie om vernieuwd meubilair aan te schaffen. De leraren nodigen de kleuters uit om materialen in verband met het thema mee te brengen. De kleuterafdeling beschikt over een kleine turnzaal en kan in samenspraak met de lagere afdeling ook gebruikmaken van de grote zaal. Bij goed weer gaan kleuters zoveel mogelijk buiten turnen. De school deed nog geen controle van de gymmaterialen op basis van de minimumlijst van het leerplan.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Om een evenwichtig en representatief beeld te hebben van de kleuters gaan de leraren geregeld gericht observeren. De school maakte een kindvolgsysteem op basis van groeilijnen binnen ontwikkelingsdomeinen. Dit is een ander referentiekader dan wat ze gebruiken om hun aanbod te plannen. De leraren screenen geregeld de kleuters en rapporteren aan de hand van een kleurencode. Het team maakte een afspraak dat de observatiegegevens van de grote motoriek worden ingevuld door de gymleraren en de gegevens van de fijne motoriek door de klastitularissen. De vier- en vijfjarige kleuters nemen deel aan een genormeerde test voor onder meer wiskundige initiatie. De observaties, screenings en genormeerde tests vormen de basis voor een gerichte bijsturing. De meeste kleuters stappen probleemloos over naar de lagere afdeling en slagen op het einde van het eerste leerjaar.

De leraren lichamelijke opvoeding vinden observaties moeilijk door de grote klasgroepen en de beperkte ruimte. Soms roepen ze de hulp in van een zorgleraar om enkele kleuters gericht te observeren. De kleuters met verhoogde zorg worden besproken op een MDO (multidisciplinair overleg). De gymleraar is hierbij niet aanwezig, maar de informatie wordt uitgewisseld. Bij het niet bereiken van bepaalde motorische competenties wachten de leraren dikwijls tot de kleuter een nieuwe ontwikkelingssprong maakt of soms verwijzen ze door naar logopedie, kinesitherapie of de plaatselijke bewegingsschool.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

De leraren informeren de ouders over de ontwikkeling van hun kind. Tijdens de oudercontacten maken de leraren er werk van om een breed en diepgaand beeld te geven over de ontwikkeling van de kleuters. De opkomst van de ouders is groot en zij waarderen de geleverde inspanningen van de leraren.

Naast de formele oudercontacten zijn er steeds bijkomende oudercontacten op vraag mogelijk. De gymleraren geven een schriftelijke oplijsting en een mondelinge toelichting aan de klastitularissen. De ouders worden ingelicht over de motorische ontwikkeling via de titularissen. De kleuters nemen bij het einde van een thema hun werkjes mee naar huis zodat de ouders hun ontwikkeling mee kunnen volgen. Maandelijks schrijven de leraren een nieuwsbrief om ouders te informeren over voorbije en geplande klasactiviteiten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De klasleraren zorgen voor een preventieve basiszorg met veel aandacht voor het welbevinden van de kleuters. Zij houden rekening met het ontwikkelingsniveau van de kleuters en geven gepaste begeleiding. Een zorgteam van zorgcoördinator en zorgleraren ondersteunt de leerbegeleiding. De zorgleraren ondersteunen zowel klasintern als -extern naar aanleiding van observaties en overleg. Zij worden ingezet in functie van alle ontwikkelingsdomeinen en zijn verbonden aan een klasgroep. Zij ondersteunen mee de 'doebordwerking' in de klassen, organiseren schrijfdans en geven extra ondersteuning aan kleuters met zowel ontwikkelingsachterstand als -voorsprong. Een kinderverzorger ondersteunt de instappers in de speelklassen. Een zorgleraar is werkzaam zowel in de kleuter- als de lagere afdeling en heeft een brugfunctie tussen beide afdelingen naar zorgoverleg en didactische aanpak.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het wekelijks overleg tussen de parallelleleraren verhoogt de gezamenlijke doelgerichtheid en aanpak. De leraren bezoeken regelmatig elkaars klassen en willen terug gericht hospiteren om te leren van elkaar. Het aanbod voor individuele nascholingen is gekend in het team. De leraren kunnen deelnemen op basis van interesse en noden in de klas. De meeste leraren volgen geregeld nascholingen, maar hierbij kwam wiskundige initiatie weinig aan bod.

De gymleraren vergaderen tweewekelijks. De prioritaire werkpunten zijn verdeeld in een korte en langetermijnplanning. Op het einde van het schooljaar evalueren zij hun werking. Nascholingen volgen tijdens de schooluren ervaren zij als belastend voor de schoolorganisatie. Toch proberen zij jaarlijks een specifieke nascholing te volgen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde. De kwaliteitsvolle onderwijspraktijk blijkt vooral uit het doelgerichte aanbod, de resultaten van de schooleigen en genormeerde toetsen en de wijze waarop de leraren de schoolloopbaan van de leerlingen begeleiden. De leerbegeleiding is erop gericht om bij alle leerlingen een zo groot mogelijke leerwinst te bereiken.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De meeste leerlingen behalen de eindtermen voor wiskunde. Dit blijkt uit de leerlingenresultaten van toetsen en genormeerde tests. Het zesde leerjaar neemt deel aan de koepeligen testen en aan diverse peilingsonderzoeken en behaalt daarbij positieve scores. De school heeft duidelijke criteria voor het uitreiken van het getuigschrift en de klassenraad heeft hier de beslissende stem. Bijna alle leerlingen behalen jaarlijks het getuigschrift.

De school stelt vast dat een aantal inhouden van wiskunde permanent een moeilijkheid blijven. Per jaar worden initiatieven genomen om daaraan tegemoet te komen. Het hele schoolteam gebruikt al jaren een zelfde onderwijsleerpakket en de leraren doen op basis van ruime ervaring didactische aanpassingen zoals aanpassen van materialen, toetsen en volgorde van leerinhouden. Zij hebben het aanbod vergeleken met het leerplan en zorgen voor een evenwichtig en volledig aanbod van het leergebied. In een aantal klassen hebben de leraren het jaaraanbod van het leerpakket gereduceerd op basis van het leerplan. Om hun aanbod te plannen hebben zij een jaar-, week- en dagplanning. In het begin van het jaar stellen de parallelleleraren een jaarkalender samen waarin ze het aanbod en de toetsen plannen en een taakverdeling vastleggen. Wekelijks hebben zij overleg waar ook de zorgleraren bij aanwezig zijn om verder te plannen en leerlingen te bespreken.

De school heeft bewust gekozen om het metend rekenen didactisch te optimaliseren. De zorgleraren worden in de onderbouw ingezet om instructie te geven op handelend niveau. De leerlingen krijgen zo ruime kansen om op een actieve wijze de nieuwe kennis te verwerven en toe te passen. De zorgleraar gaat de vorderingen na en overlegt hierover met de klasleraar. De verdere inoefening gebeurt onder begeleiding van de klastitularis. De leraren geven aan dat de nieuwe aanpak positieve effecten oplevert.

De school biedt steeds meer onderwijs op maat van de leerling. De leerlingen worden in het begin van het jaar door de zorgleraren in niveaugroepen verdeeld voor wiskunde. Deze groepen worden voortdurend aangepast ten behoeve van de inoefening van de leerstof. De klasleraar vult het gedifferentieerd aanbod van het leerpakket aan met eigen materialen en gepaste

software op de computer. Elke klas heeft een weblog met nuttige links waar leerlingen thuis ook mee kunnen oefenen.

Differentiatie zit in de instructiefase en de inoefenfase. Een aantal leerlingen wordt soms vrijgesteld van de instructie en kunnen direct een oefenfase starten of deelnemen aan een uitbreidingsgroep.

In de onderbouw is er tweemaal per week een 'kleurenspeel'. Dit is een organisatievorm die voortbouwt op de 'doebordwerking' van de kleuterafdeling. Via een doorschuifstelsel werken de leerlingen in kleine groep aan gevarieerde opdrachten. Zij worden begeleid door klasleraren, zorgleraren en in het eerste leerjaar ook door ouders. In het 'kleurenspeel' organiseren de leraren opdrachten waar de leerlingen actief met concrete materialen nieuwe inzichten verwerven. De leerlingen leren hier in kleine groep sociale vaardigheden en zelfstandig werken toe te passen. In de bovenbouw zijn er diverse vormen van contractwerk gangbaar. Leerlingen leren hier om zelfstandig taken te plannen, uit te voeren en te controleren. Voor wiskunde voorzien de leraren differentiatie in de opdrachten.

De leraren proberen binnen wiskunde aandacht te geven aan realistisch onderwijs. Zij geven zoveel mogelijk opdrachten en materialen die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Op die wijze actualiseren zij ook het aanbod van het onderwijspakket. In de mate van het mogelijke sluiten opdrachten ook aan bij de thema's van wereldoriëntatie en Nederlands.

De leerlingen leren gebruikmaken van geheugensteuntjes bij het uitvoeren van opdrachten. Hiervoor kunnen zij terugvallen op zelfgemaakte materialen of aangekochte onthoudboeken.

Tijdens observaties gaven de meeste leraren aandacht aan duidelijke instructies met handelen en schematiseren, begeleidde inoefening en nadien zelfstandig werken. De leraren verwijzen regelmatig naar een stappenplan om een taak gestructureerd aan te pakken. Er was veel aandacht tijdens de lessen voor differentiatie in functie van remediëring en leervoorsprong. Voor sommige leraren vraagt dit nog een organisatorische gewenning. De leraren stimuleren de leerlingen voor probleemoplossend denken en om eigen oplossingswegen te zoeken. Sommige leraren reflecteren bij de afsluiting van de les over de nieuwe leerinhouden en het procesverloop. In een aantal klassen waren er tussendoortjes om de spanningsboog even los te laten.

In het schoolwerkplan staan de afspraken die het schoolteam maakte naar vaste procedures voor de aanpak van bewerkingen zoals gelijke basisstrategieën, terminologie en noteringswijze.

De natuurlijke referentiematen voor meten zijn vastgelegd binnen de afdeling en de wandplaten zijn in opbouw. De gekozen referentiematen geven niet altijd het juiste gewicht aan. Een werkgroep maakt materialen aan voor alle klassen.

Tijdens de observaties stelt de inspectie verschillen vast in de didactische aanpak van het wiskundeonderwijs. Enerzijds is er voldoende concreet materiaal aanwezig in klassen en kunnen leerlingen al handelend nieuwe inzichten verwerven. Anderzijds zijn er leraren die te snel overgaan naar het schematiseren en abstraheren. De visuele ondersteuning in het klasbeeld van het tijdsbegrip, de getallenlijn, het honderdveld en de functionele aanwending zijn verschillend. In de school is er veel aandacht voor automatiseren en een aantal leraren geeft dagelijks aandacht aan korte mondelinge of schriftelijke oefenmomenten.

Binnen het wiskundeonderwijs is er aandacht voor de leergebiedoverstijgende eindtermen. In het schoolwerkplan beschrijft elke leerjarengroep hoe ze leren leren concretiseert binnen wiskunde. Het inschakelen van verantwoordelijkheden binnen het groepswerk is leraarafhankelijk en groeit naarmate leerlingen ouder worden. Leerlingen maken veelvuldig gebruik van de computers om wiskundige vaardigheden te oefenen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie De leraren volgen de richtlijnen van de koepel voor het organiseren van de onderwijstijd voor wiskunde. De klasopstelling is verschillend in de klassen. Afhankelijk van de leraar zijn er tafelgroepen of is er een frontale opstelling. De opstelling kan variëren in functie van de werkvormen. De leerlingen maken regelmatig gebruik van de buitenruimte om vaardigheden te oefenen. De school toont een efficiënte tijdsbesteding door gestructureerde lessen met weinig tijdverlies.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen De meeste leraren beschikken, met uitzondering van digitale klokken, over de materialen die vooropgesteld zijn in het leerplan. In alle klassen zijn digitale borden aanwezig. Computers in de klassen en in het computerlokaal met veel aangepaste software worden ingezet voor gedifferentieerd werken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing Elk jaar wisselen de klasgroepen. Om de beginsituatie van de leerlingen te kennen zijn er 'overdrachtsgesprekken'. Nieuwe leerlingen op school worden getest voor lezen en rekenen door de zorgcoördinatoren en de beginsituatie wordt in kaart gebracht. De leraren maken gebruik van de toetsen uit het leerpakket. Een aantal van die toetsen hebben zij aangepast in functie van inhouden en vormgeving. De studieleerstof is in het zesde leerjaar vrijwel altijd gebaseerd op de inhoud van de 'onthoudkaarten'. Zij vervangen de onthoudboeken van het leerpakket omdat leraren die te uitgebreid achten. Alle klassen nemen halfjaarlijks deel aan genormeerde testen voor wiskunde. De klastitularis verbetert en hij of de zorgleraar maakt een foutenanalyse. De zorgleraar en de klastitularissen maken afspraken over de aanpak van leerlingen met verhoogde zorg. De leerlingen krijgen kansen om hun eigen resultaten te evalueren aan de hand van correctiesleutels en om een waardering te geven bij het contractwerk.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk Aan de ouders wordt regelmatig schriftelijk gerapporteerd. Er zijn vijf perioderapporten waarbij voor wiskunde de resultaten van de methodetoetsen worden weergegeven. Tweemaal per jaar zijn er synthesesrapporten. Er zijn wegingen voor elk leergebied en domein afgesproken. Niet iedereen houdt zich aan deze richtlijnen. Het is niet duidelijk in het team waarop deze verhoudingen zijn gebaseerd. De leerlingen krijgen voor wiskunde een puntenscore met daarbij het gewenste minimum, de mediaan en het totaal. Het woordje van de klasleraar geeft nog aanvullende informatie. De leef- en leerhouding wordt eveneens gerapporteerd en de directeur bespreekt dit met de leerlingen bij de rapportuitreiking. De ouders kunnen de ontwikkeling van hun kinderen ook volgen door de toetsen die telkens worden meegegeven. In het eerste leerjaar is er een waardering van het rapport door de leraar, de ouders en de leerling via smileys. Vanaf het vierde leerjaar is er een leerlingencontact op basis van het rapport. De leerlingen met specifieke zorg voor wiskunde krijgen een aandachtscade op de toetsen en het rapport.

Begeleiding	De klastitularis en de zorgleraren bieden in onderling overleg extra kansen aan leerlingen met verhoogde zorg. De signalen kunnen gebaseerd zijn op resultaten van toetsen, observatie, correct gebruik van correctiesleutels...
Leerbegeleiding	Bij remediëring van de methodetoetsen is er een intensieve terugkoppeling, waarbij de klasgroep regelmatig wordt opgesplitst en de klasleraar en zorgleraar een groep begeleiden met aandacht voor zowel proces als product. In een aantal klassen worden nieuwe leerinhouden eveneens in niveaugroepen aangeboden. Zwakke rekenaars krijgen meer tijd, voeren minder complexe opdrachten uit en mogen materialen en hulpmiddelen gebruiken.
<i>Beeldvorming</i>	Voor leerlingen die sterk zijn in rekenen voorziet de school in heel wat aangepast materiaal. Naargelang de noden volgen deze leerlingen al dan niet de instructies van de klasleraar over de nieuwe wiskundeleerstof en werken dan zelfstandig aan oefeningen op hun maat. Zij krijgen aanvullende verdiepingsleerstof en complexere opdrachten. Zij maken dezelfde toetsen als de overige leerlingen.
<i>Zorg</i>	Sommige leerlingen met een grote leervoorsprong volgen een traject onder leiding van het zorgteam. Zij krijgen hier uitdagende opdrachten in functie van inzichtelijk werken en probleemoplossende vaardigheden. Een beperkt aantal leerlingen slaat een leerjaar over of volgt een eigen traject voor wiskunde in een hogere klasgroep in functie van een geplande versnelling. Om de overgang van kleuter- naar lagere afdeling te versoepelen is er naast informeel overleg jaarlijks een vergadering met de betrokken leraren waarin de didactische aanpak en de leerlingen worden besproken.

Professionalisering	De leraren volgen jaarlijks nascholing, maar wiskunde is nog niet veel aan bod gekomen. Zij ervaren geen directe noden en andere onderwerpen waren meer prioritair. Onder meer het leren werken met de digitale borden was een intensief leerproces. De school heeft ingezet op het leren kennen van leerpakketten en materialen voor de snelle leerders. Een aantal leraren gebruikt de didactische katernen die bij het leerplan horen. Het wekelijks paralleloverleg stimuleert het leren van elkaar.
Deskundigheidsbevordering	

3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor alle domeinen van lichamelijke opvoeding. Ze voorziet in een samenhangend onderwijsaanbod dat de mogelijkheden van de school en het beschikbare terrein en gebouwen benut. Het team evalueert dit aanbod, brengt het in overeenstemming met het leerplan en stemt het in groeiende mate af op zijn specifieke doelgroep. De leerlingen tonen een grote betrokkenheid.

Curriculum	De meeste leerlingen behalen de eindtermen voor lichamelijke opvoeding. De school richt de leerlingenevaluatie van dit leergebied in toenemende mate op de verwachtingen van het leerplan. Op schoolniveau zijn over de bereikte resultaten nog geen uitspraken gedaan. Over het bereiken van de minimumverwachtingen van zwemmen bestaat onduidelijkheid. De school heeft geen valide resultaten getoond.
Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod voor lichamelijke opvoeding is gericht op het realiseren van het leerplan. Hiertoe hebben de gymleraren het nieuwe leerplan bestudeerd, er nascholingen over gevolgd en als deelteam afspraken gemaakt om de uitgangspunten en inhouden in de praktijk om te zetten. De leraren bouwen dit jaar per leeftijdsgroep een jaarplan op waarin de bewegingsthema's uit het leerplan en de bijhorende lessen zijn opgenomen. Dit proces is momenteel volop bezig en zal aan het einde van het schooljaar geëvalueerd worden. De beschikbare lesvoorbereidingen geven zicht op het lesverloop en bevatten
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

doelen uit het leerplan. De gymleraren van de kleuter- en de lagere afdeling maakten afspraken om bewegingsvaardigheden geleidelijk op te bouwen. Deze afspraken zijn vervat in een schoolspecifieke groeilijn. Dit schooljaar werd ook een digitaal systeem in gebruik genomen waarbij de leraren de leerplandoelen uit gegeven lessen turven zodat ze zicht krijgen op het totale aanbod en waardoor valabele uitspraken mogelijk worden over de leerplanrealisatie. Tijdens de bijgewoonde lessen was er een doordacht inhoudelijk aanbod dat aansloot bij de mogelijkheden van de leerlingen. De lessen waren uitdagend met intensieve bewegingsmomenten en een hoge betrokkenheid van de leerlingen. De lessen waren zowel gericht op motorische als op sociale competenties.

De school heeft recent maatregelen in het vooruitzicht gesteld om de organisatie van het zwemondericht te optimaliseren. Momenteel gaan de leerlingen van de tweede leeftijdsgroep tweewekelijks zwemmen en zijn er voor de anderen sporadisch zwemkansen voorzien. Omdat niet alle leerlingen in het zwemintensieve jaar een basiszwembrevet behalen, krijgen ze nadien nog kansen om te oefenen. Uit gesprekken blijkt dat vele klasleraren zich niet voldoende bekwaam achten om de zwemlessen te begeleiden. Ze gaan er van uit dat naast het schoolaanbod vele ouders buitenschools in zwemlessen voorzien.

De leerlingen krijgen zowel tijdens de schooltijden als naschools veel bewegingskansen. De school organiseert middagsport en competitiewedstrijden. Het schoolterrein nodigt uit tot bewegen in de natuur. Er zijn speelmaterialen beschikbaar om tijdens recreaties actief te zijn. De werkgroep 'speelplaats' stimuleert wekelijks een nieuw spel op de speelplaats. Naschools kunnen de kinderen nablijven en organiseren leraren spelmogelijkheden. De school neemt ook deel aan activiteiten van de Stichting Vlaamse Schoolsport.

Curriculum
Onderwijsorganisatie De leerlingen krijgen wekelijks twee lessen bewegingsopvoeding. Door een vlotte organisatie is er veel actieve leertijd. Door de actuele organisatie wordt er in verhouding veel onderwijstijd aan zwemmen besteed.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen Er zijn, met uitzondering van een trampoline, voldoende leermiddelen aanwezig om de leerplandoelen te realiseren. Een aantal verbeteringen worden in het vooruitzicht gesteld. Zo dient de vloer in de gymzaal hersteld en opnieuw belijnd te worden. Het budget dat de school ter beschikking kreeg naar aanleiding van een gewonnen project wordt besteed aan de aankoop van spelmateriaal.

Materieel beheer
Infrastructuur Omdat de beschikbare binnenruimte voor lichamelijke opvoeding beperkt is, worden de helft van het aantal lessen in openlucht gegeven. Dit is ook conform de visie als openluchtschool. De leraren gaan flexibel om met de planning ook omwille van de weersomstandigheden. Soms worden naast de gymzaal, ook de eetzaal en andere lokalen voor bewegingsactiviteiten gebruikt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief De gymleraren maakten afspraken om leerdoelen te selecteren die na evaluatie ook gerapporteerd worden. Er is een spreiding van doelen over de bewegingsthema's.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk De beoordelingen op de rapporten zijn overwegend stimulerend van aard. Aan het einde van het schooljaar wordt traditioneel een cijfer toegekend voor het leergebied. Dit spoort niet met de visie van de gymleraren die uitsluitend woordelijke beoordelingen willen gebruiken om de kinderen te evalueren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leraren kennen de beginsituatie van de kinderen en sluiten hierop aan tijdens de lessen. Ze passen de verwachtingen ook aan volgens het niveau van de leerlingen. Tijdens de bijgewoonde lessen krijgen de leerlingen spontaan de kans om te oefenen in opklimmende moeilijkheidsgraad en geeft de leraar individuele aanwijzingen. Soms wordt de les onderbroken om met de hele leerlingengroep het leerproces te bespreken en tips te geven.

Tijdens een sportdag krijgen de oudere leerlingen de gelegenheid om jongere kinderen te helpen en te oefenen in het dragen van verantwoordelijkheid.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

De gymleraren komen geregeld samen om de werking te bespreken en delen interne expertise met elkaar. Ze krijgen de gelegenheid om te participeren aan externe nascholingen. De school maakt ook deel uit van een netwerk waarbij leraren bewegingsopvoeding uit de regio ideeën en documenten uitwisselen.

3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

De lagere afdeling streeft de leergebiedoverstijgende eindtermen na van leren leren.

Zij zorgt voor een volledig, evenwichtig, doelgericht en gradueel opgebouwd aanbod. Het schoolteam integreert de vooropgezette doelen in haar dagelijkse klaspraktijk en stimuleert de zelfsturing van het leerproces bij haar leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod

Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school voldoet aan haar maatschappelijke verplichting om de leergebiedoverstijgende eindtermen van leren leren na te streven.

De school maakte een synthese van de initiatieven die gangbaar waren in de kleuter- en lagere afdeling in verband met leren leren. Zij baseerden zich op de eindtermen en de overkoepelende doelen van de verschillende leerplannen. In het kernteam werd een verticale leerlijn uitgewerkt voor elke eindterm. Dit werd binnen het leerjarenoverleg verder verfijnd naar strategische en operationele doelen. Hierbij gaat zowel aandacht naar de toepassing doorheen de algemene klaswerking als naar de specifieke leergebieden. Ook werden afspraken gemaakt naar de leerlingenagenda, het rapport, studietips per leergebied en de begeleiding in de avondstudie. Alles werd opgenomen in het schoolwerkplan en staat ter beschikking van het schoolteam.

Van in de kleuterschool geven leraren dagelijks aandacht aan gepaste werkhoudingen en leerstrategieën. Via prenten, stappenplannen en heuristieken leren zij kinderen stapsgewijs opdrachten uitvoeren.

De onderwijsleerpakketten in de lagere afdeling leveren heel wat strategieën om leerinhouden stapsgewijs te verwerven. Daarnaast maken de leraren bijkomend materiaal aan voor ondersteuning in het klasbeeld of voor individuele hulp. Het aanbod van ondersteuningsmateriaal aan de klaswanden is leraarafhankelijk. Het team heeft de vrijheid om dit zelf in te vullen. De leraren geven aandacht om de geleerde strategieën toe te passen in gevarieerde omstandigheden.

De leraren doen heel wat inspanningen om het zelfsturingsproces te bevorderen bij de leerlingen. Leerlingen leren lessen en taken te plannen en te organiseren. Zij krijgen heel wat studietips en ondersteunende materialen in functie van de verschillende leergebieden. De leraren zorgen voor een krachtige leeromgeving met een doordachte klasinrichting en een gestructureerd lesverloop. Zij passen de schoolafspraken ook toe zoals deze van de daglijn, de agenda, de kleuren per leergebied, de organisatie van de leerlingenbank en zelfstandig werken. De leraren organiseren afwisselende werk- en groeperingsvormen om het leerproces te ondersteunen. Zij bespreken studiemethodes en houden zoveel mogelijk rekening met de verschillende leerstijlen bij de leerlingen. Zij leren

leerlingen ook reflecteren over hun eigen leerproces en resultaten.
Het algemeen beleid en de leraren staan zelf rolmodel voor structuur in hun organisatie.

Ook de ouders worden ingeschakeld als coach bij het leerproces van hun kinderen. Zij krijgen hierover informatie van de leraren en de school richt specifieke vormingsavonden in.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

In alle klassen hangen heuristieken die leerlingen sturen om stapsgewijs een opdracht af te werken. Wandplaten met oplossingswegen, onthoudboeken en individuele hulpmiddelen zijn ter beschikking.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

In een aantal klassen geven leraren aan het einde van de lesactiviteit aandacht aan het procesverloop. Leerlingen krijgen regelmatig kansen om aan te geven hoe ze het leerproces hebben ervaren zoals bij het 'kleurenspeel', contractwerk, huistaken en lessen.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk

Op de vijf perioderapporten geven de leraren een evaluatie op de leef- en leerhoudingen. De gekozen aspecten zijn nog niet afgestemd op de decretale eindtermen. Op de BASO-fiches (overgang van basis naar secundair onderwijs) worden enkele aspecten van de werkhouding in kaart gebracht.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerlingen met verhoogde zelfsturingsproblemen of bijkomende nood aan structuren worden besproken op het MDO en krijgen een gepaste ondersteuning.

Begeleiding
Sociale en emotionele begeleiding

De leerlingen kunnen in een veilig en positief klas- en schoolklimaat hun competenties uitbreiden. De leraren getuigen van een ontwikkelingsgerichte houding bij het leerproces van de leerlingen.
In de klassen herinneren klasafspraken aan regels en afspraken. De school bundelde gezamenlijke afspraken voor een goed school- en klasklimaat in een 'Samenlevingsboekje voor de leerlingen'.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

De school organiseerde pedagogische studiedagen rond sterke leeromgevingen en hoekenverrijking in de kleuterafdeling. Enkele leraren volgden een intensieve nascholing over leren leren. Informatie en tips geven zij door in het lerarenoverleg.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de schoollokalen en -omgeving. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen. Opgemerkte tekorten vindt de onderwijsinspectie terug in de plannen die de beheersing ervan regelen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere zijn gepland. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch waardoor de onderwijsinspectie kan aannemen dat de uitvoering zal volgen.

De vaststellingen in documenten van deskundigen, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Tijdens het bezoek ter plaatse viel op dat het onderhoud van de sanitaire installaties bijkomende aandacht verdient.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee zij tekorten opspoorde en wegwerkte, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsaanbod

- Doelgerichtheid** De school baseert haar werking op het opvoedingsproject van de scholengemeenschap KVO (Katholiek Vlaams Onderwijs) aangevuld met een schoolspecifieke visie. De school hecht veel belang aan waarden, normen en het welbevinden van alle participanten.
- Haar visie is uitgeschreven in vier pijlers: openlucht, katholiek, Vlaams en kwaliteitsvol onderwijs. Als openluchtschool wil zij een sfeer uitademen van open, op het zonlicht gerichte gebouwen met brede grasvelden in een bosrijke omgeving en met ruime speelterreinen. De school wil een zorgzame school zijn waar aandacht is voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen. Kinderen moeten leren om open te staan voor wat er in de buitenwereld gebeurt en eerbied hebben voor de natuur en er zorg voor dragen. Ook moeten zij bezorgdheid tonen voor de medemens. De school wil een religieuze en evangelische boodschap uitdragen. Zij wil leerlingen levensblijheid meegeven als fundament om te leren positief omgaan met de problemen van het leven. Tijdens personeelsvergaderingen werd deze visie opnieuw geactualiseerd en samengebracht in een kernachtige tekst. Jaarlijks lichten de leraren de visie en de concretisering ervan toe op de kennismakingsouderavond.
- Ondersteuning** De school werkt aan de verbondenheid van de leerlingen door klasdoorbrekende activiteiten te organiseren, zich te engageren voor jongeren en zwakkeren, een antipestbeleid uit te werken, in elke klas een samenlevingsboekje uit te werken met het dagverloop en de praktische afspraken. De school neemt deel aan solidariteitsacties. Met de ganse basisschool is er ook geregeld samenzang. Dagelijks sluiten de leerlingen van de lagere afdeling de klasdag gezamenlijk af met een toonmoment waar de leerlingen worden aangesproken op hun talenten. Het jaarthema 'Mag het wat groener' wil de teamleden en de kinderen milieubewuster maken.
- Om het Vlaams karakter te benaderen organiseert de school regelmatig een 'luifelmoment' waar de leerlingen Vlaamse liederen zingen. Een schoolkoor luistert regelmatig de vieringen op. Vlaamse literatuur komt aan bod bij voorleesmomenten, de gedichtendag en de jeugdboekenweek. De school beschikt over een eigen uitgebreide bibliotheek waar kleuters en leerlingen boeken kunnen ontlenuen voor thuis en in de klas.
- De klassen gaan regelmatig op culturele uitstap en de bovenbouw maakt jaarlijks een meerdaagse uitstap. Er zijn samenwerkingsverbanden met andere scholen. Het zesde leerjaar werkt samen met enkele secundaire scholen om doelen uit het leerplan wereldoriëntatie (techniek) te realiseren en om leerlingen, leraren en ouders vertrouwd te maken met het technisch onderwijs.
- De school wil inspraak geven door het leerlingenparlement waar leerlingen als klasvertegenwoordigers overleggen over samen leven, leren en spelen op school. Inspraak krijgen de leerlingen in het klasgebeuren onder meer bij het samen zoeken naar een conflictoplossing.
- De school speelt in op initiatieven van plaatselijke culturele en sportdiensten en werkt samen met een centrum voor mindervaliden.

Kinderen die ingeschreven zijn in de nabewaking kunnen een keuze maken uit enkele naschoolse activiteiten zoals voetbal, tennis en muziekschool. De school wil zich laagdrempelig opstellen naar ouders en voert een open communicatiebeleid. Om de klas en de leraar te leren kennen richt zij eind augustus een kennismakingsdag in voor de ouders en hun kleuters en kinderen van het eerste leerjaar. Bij het begin van het schooljaar organiseert elke klas een informatievergadering voor de ouders. Zij worden ook uitgenodigd op een infoavond rond de overgang naar het eerste leerjaar, het vieren van de eerste communie en de studiekeuze na het zesde leerjaar. Driemaal per jaar zijn er individuele oudercontacten. Buiten deze geplande dagen staan de leraren ook ter beschikking. De dagelijkse communicatie tussen de leraar en de ouders gebeurt via het heen-en-weerkafje van de kleuters en de schoolagenda voor de leerlingen van de lagere afdeling of via het mailadres van de leraar. Op de schoolwebsite vinden de ouders foto's en filmpjes van activiteiten met de leerlingen in en buiten de school. Ouders kunnen er documenten raadplegen en alle leeftijdsgroepen hebben een eigen weblog met beeldmateriaal en interessante links om thuis nog wat te oefenen. De school heeft een actieve ouderraad die de samenwerking tussen de school en de ouders stimuleert. Om de onderlinge contacten tussen de ouders en het schoolteam te bevorderen, organiseert de ouderraad allerlei culturele en sportactiviteiten, voordrachten en feestvieringen. De ouders worden regelmatig aangesproken voor praktisch hulp in de school. Er zijn ook nog comités werkzaam in de school zoals het feestcomité en het groencomité in functie van algemeen welzijn en fondsenwerving voor de school.

- Doeltreffendheid** De school evalueert de acties op velerlei wijze. Resultaten van mondelinge en schriftelijke tevredenheidsonderzoeken, acties, leerlingresultaten worden besproken op verschillende overlegmomenten en samen wordt gezocht naar gepaste bijsturing. De directie, de stuur- en werkgroepen volgen de verdere werking op. De leerlingen worden bevraagd over onder meer de speelplaatsafspraken en het tutorlezen. In het leerlingenrapport is een zelfevaluatie opgenomen vanaf het vierde leerjaar. De directeurs delen de rapporten uit en houden een kort gesprek met de leerlingen. Op die wijze houden ze voeling met het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen op school. De ouders worden regelmatig op een informele wijze bevraagd en de ouderraad speelt relevantie informatie door.
- Ontwikkeling** De school wil op het ingeslagen pad verder gaan, maar de directie en het team wensen de haalbaarheid van de vele acties te bewaken.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De zorgwerking is gericht op de totale persoonlijkheidsontwikkeling van het kind. De school stelt het welbevinden van de kinderen als uitgangspunt om tot ontwikkeling te komen. Zij wil een zorgzame aanpak creëren op vlak van leren, werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren. Het zorgplan is een getrappt systeem en beschrijft de verschillende niveaus waarin de zorg wordt verstrekt: brede basiszorg, verhoogde zorg en uitbreiding van zorg.
- Ondersteuning** De klasleraren zijn de eerstelijnszorgers die preventief werken aan een veilig en krachtig leer- leef- en opvoedingsklimaat. Zij stemmen hun aanbod af op de behoeften van de leerlingen en werken samen met collega's, ouders en externen aan de leerbegeleiding van de leerlingen. Regelmatig observeren zij de leerlingen, nemen (genormeerde) toetsen af en differentiëren binnen hun klaswerking.

Voor de leerlingen met verhoogde zorg kunnen leraren beroep doen op het zorgteam. Een nieuwe zorgcoördinator in de kleuterafdeling en twee zorgcoördinatoren in de lagere afdeling coördineren de leerbegeleiding op school-, leraar- en leerlingniveau. Zij observeren vraaggestuurd leerlingen, maken analyses en organiseren overlegmomenten met leraren, ouders, CLB (Centrum voor leerlingenbegeleiding) en externe zorgpartners in functie van bijsturing. Aan elke klas is een zorgleraar verbonden en zij geven op vraag van de klasleraar klasinterne- en externe ondersteuning. Zij remediëren enkele leerlingen of nemen de klasgroep over als de klasleraar werkt met een kleinere groep. Zij ondersteunen de leraren door differentiatiematerialen aan te reiken en leerlingresultaten mee te analyseren.

Tijdens de 'flex-momenten' (flexibele) geven de zorgleraren in de kleuterafdeling binnen de parallelwerking klasdoorbrekend extra ondersteuning aan kleuters met ontwikkelingsachterstand of -voorsprong. Een zorgleraar geeft op een systematische wijze schrijfmotoriek aan de vier- en vijfjarige kleuters. De school organiseert structurele ondersteuning door praktische hulp in de klas bij de jongste kleuters door extra leraren en een kinderverzorger. De zorgondersteuning in de kleuterafdeling door leraren en zorgteam gaat naar taalverwerving, denkontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en vergroten van de motorische vaardigheden. Zij verzamelen materialen om te oefenen en gevarieerde werkvormen in te voeren. Zij stimuleren het planmatig werken door een zelfinstructiemethode en het gebruik van stappenplannen. In enkele klassen vormen de 'waardenmannetjes' de rode draad doorheen het schooljaar om gericht sociale vaardigheden te oefenen.

In de lagere afdeling zorgt 'het kleurenspeel', contractwerk en niveaugroepen voor taal en rekenen voor onderwijs op maat van de leerlingen. Ook hier richt de leerbegeleiding zich naar de totale persoonlijkheid van het kind. De leerlingen krijgen kansen om sociaal-emotionele problemen aan te geven. Twee 'VIP-juffen' (vrienden in problemen) ondersteunen de werking. Ook de structurele individuele 'kindgesprekken' met klasleraar of zorgleraar helpen om gevoelens te verwoorden.

Voor leerlingen met algemene voorsprong voorziet de school uitbreidingsgroepen. Klasdoorbrekend worden deze leerlingen door de zorgleraar wekelijks uitgedaagd om samen aan een project te werken. Deze werking is zeer breed opgevat zodat competenties van verschillende leergebieden complementair aan bod komen.

Voor alle leerlingen is er een digitaal zorgdossier/kindvolgsysteem aangelegd. Om de totale persoonlijkheidsontwikkeling van het kind op te volgen koos het team om gegevens van de kleuters in kaart te brengen in een kindvolgsysteem op basis van ontwikkelingsdomeinen. Het zorgteam maakte groeilijnen aan op basis van het koepeleigen referentiekader en het leerplan. De leraren observeren geregeld de klasgroep en vullen halfjaarlijks het digitale document in met een kleurencode. De toepassing ervan bevindt zich nog in de aanvangsfase. Het document is niet door iedereen volledig ingevuld en sommige leraren duiden enkel iets aan als het doel bereikt is. De ontwikkelingsevolutie van de kleuters is voorlopig niet traceerbaar in het nieuwe systeem. In de tweede en derde kleuterklas nemen kleuters deel aan genormeerde toetsen voor taal en wiskundige initiatie. De resultaten komen eveneens in het zorgdossier.

In de lagere afdeling worden de gegevens van screenings, genormeerde toetsen en overlegmomenten eveneens opgenomen in het zorgdossier. Voor leerlingen met verhoogde zorg wordt een handelingsplan opgesteld. Vanuit een zorgvraag worden gerichte interventies gepland, uitgevoerd en opgevolgd.

De school voorziet naast het vele informele overleg ook structurele overlegmomenten. De zorgleraren zijn aanwezig bij het wekelijks klasoverleg met de parallelleleraren waar de planning en leerlingenopvolging worden besproken. Alle klassen houden een trimestriële klassenraad in functie van een systematische leerlingenbespreking. Hieruit worden leerlingen gefilterd die verder worden besproken op het MDO waar ook het CLB bij betrokken is.

De kleuterafdeling heeft een eigen zorglokaal waar zorgleraren overleggen, materialen bewaren en interventies met kleuters organiseren. In de school is aan elke klas een extra lokaal verbonden waar interventies in kleine groep kunnen doorgaan. Een 'thuisklas' als polyvalente ruimte geeft de mogelijkheid om activiteiten te organiseren met een grotere groep. De school bouwt aan een orthotheek van didactische naslagwerken en materialen die het schoolteam kan ontleen.

Een logopediste is verbonden aan de school. Zij ondersteunt in de kleuterafdeling, op vraag van de ouders, de kinderen voor taal en rekenen. Vastgon-leraren (geïntegreerd onderwijs) ondersteunen de gon-leerlingen en geven tips aan de leraren. Enkele leerlingen volgen revalidatie op school tijdens de lesuren op basis van een gemotiveerd verslag. De externe hulpverleners kunnen deelnemen aan het MDO.

De school neemt jaarlijks heel wat initiatieven om de overgang naar het secundair onderwijs vlot te laten verlopen. Hierbij worden zowel leerlingen als ouders betrokken. De school geeft een eindadvies en vat de schoolloopbaan van elke leerling samen op een Basis-fiche (overgang basis naar secundair onderwijs) die de ouders mee kunnen nemen naar het secundair onderwijs.

Doeltreffendheid De leerbegeleiding in de school groeit naar een gestructureerde en inhoudelijk sterke werking. De school zorgt voor de nodige structuren en komt tegemoet aan de noden van de leraren en leerlingen.

Het team reflecteert regelmatig over haar zorgwerking. Op basis daarvan deden zij al een aantal organisatorische aanpassingen zoals de zorgleraren verbinden aan vaste klasgroepen, werken in grotere tijdsblokken, 'flexmomenten' inbouwen, MDO's meer gestructureerd aanpakken...

De nieuwe zorgcoördinator in de kleuterafdeling tast de mogelijkheden af in het team. Zij zorgt momenteel voor structuur in procedures en instrumenten. Evaluatie van de zorgwerking op uitvoeringsniveau is hier nodig om bij disfuncties de coaching van zorgleraren op te drijven.

De bewuste keuze van een zelfde zorgleraar in de kleuterafdeling en eerste graad zorgt voor een brugfunctie tussen beide niveaus. Leerlingenoverleg en didactische aanpak worden op elkaar afgestemd.

In de lagere afdeling is de zorgwerking al sterker verankerd en is er een vlotte samenwerking tussen zorgteam en klasleraren.

De school raakt gaandeweg vertrouwd met handelingsgericht werken. Op basis van nascholing en overleg groeit het team om dit stapsgewijs te implementeren in haar zorgwerking. Toch is het stellen van een duidelijke zorgvraag nog geen evidentie bij de leraren. De zorgleraren zijn dikwijls een buffer tussen de klasleraren en de directie. Zij vangen problemen op en trachten te ondersteunen. In gesprekken geven leraren aan dat ze een toenemende werkdruk ervaren. De directeur volgt de implementatie van het nieuwe digitale registratiesysteem op bij de leraren en stuurt bij waar nodig. De school wil het kindvolgsysteem in de kleuterafdeling verder optimaliseren. De overgang van de papieren administratie naar het nieuwe digitale systeem vraagt veel inzet en is tijdsintensief. Daarom werd het aantal screenings en op te volgen items in het kindvolgsysteem van de kleuterafdeling verminderd. De verouderde klascomputers zorgen hier voor veel technische problemen. Daarom investeert de school kortelings in een totaal vernieuwd computerpark in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling is het digitaliseren van de leerlinggegevens in volle werking en zijn al heel wat gegevens beschikbaar.

De samenwerking met scholen van buitengewoon onderwijs verloopt goed. De school biedt bij een eventuele overstap de nodige ondersteuning aan de leerlingen en ouders. De school kent weinig doorverwijzingen naar buitengewoon onderwijs en een vervroegde schooluitstap vermindert jaarlijks. De school houdt rekening met de draagkracht van de leraren om leerlingen met specifieke problemen op te nemen in de klasgroep. Het algemeen beleid peilt naar de competenties van de leraren en zorgt voor een evenwichtige spreiding tussen de parallelleerjaren. De leraren tonen veel welwillendheid en de zorgleraren voorzien in de nodige steun. De leraren verwerven doorheen de jaren groeiende expertise waardoor een brede basiszorg in de dagelijkse klaswerking een vanzelfsprekendheid is. De school heeft contacten met het zorgteam van enkele secundaire scholen in functie van een kwaliteitsvolle leerbegeleiding. De school licht haar zorgvisie en werking regelmatig toe aan ouders en externe bezoekers.

Op het einde van het schooljaar zal de school opnieuw een bevraging organiseren met het team om de zorgaanpak te evalueren en verder bij te sturen.

Ontwikkeling Het oorspronkelijke zorgplan van 2003 werd al meermaals geactualiseerd. Na het verschijnen van het nieuwe vademecum van de eigen koepel heeft het team nieuwe aandachtspunten vooropgesteld. Momenteel concretiseren de parallelleleraren en het zorgteam de zorginitiatieven op de diverse zorgniveaus. De kleuterafdeling werkt momenteel aan het verbeteren van de schoolorganisatie, de planmatige en handelingsgerichte aanpak, de efficiëntie van de leerlingbespreking en MDO's en wil meer leerkansen creëren voor de leraren. In de lagere afdeling werkt het team aan het verbeteren van de communicatie naar ouders toe en het actualiseren van de olijsting van zorginitiatieven in het zorgplan. Het ganse schoolteam wil de transparantie en duidelijkheid van de leerlingendossiers vergroten.

De werkgroep 'zorg' zet mee lijnen uit voor het realiseren van de zorgprioriteiten. Momenteel onderzoekt zij de mogelijkheden om de organisatievorm van het 'kleurenspeel' verder door te trekken in de lagere afdeling. Om het team verder te professionaliseren in de zorgwerking biedt de school specifieke nascholingsmogelijkheden aan en werkt zij verder aan de uitbouw van de orthotheek. De school wil de interne expertise nog meer benutten en multipliceren. De school heeft al sterk ingezet op (individuele) nascholing in functie van differentiëren en remediëren, handelingsgericht werken, leerstoornissen, werken met hoogbegaafden en verkennen van nieuwe leerpakketten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De twee directeurs hebben een taakverdeling vastgelegd op basis van hun competenties en ervaringen. Een directeur is belast met de administratie, logistiek en het personeelsbeleid en de andere directeur stuurt het pedagogische en didactische beleid aan.
- Naar aanleiding van de vorige doorlichting had de directie zich voorgenomen om de klaswerking nadrukkelijker op te volgen. Doch de klasbezoeken en functioneringsgesprekken beperken zich voornamelijk tot de opvolging van de nieuwe leraren. Vooral de leraren in de kleuterafdeling hebben duidelijk nood aan opvolging, coaching en bevestiging.
- De directiestijl is geëvolueerd van een meer directieve stijl naar een gedeeld leiderschap via verschillende overlegorganen. De directeurs hebben oog voor orde en structuur, bewaken de onderwijstijd en werken aan de teamgeest. Zij zijn begaan met de leraren, luisterbereid en zoeken mee naar oplossingen. De leraren missen individuele feedback en voelen zich dikwijls overbevraagd. Vernieuwingen gaan soms te snel en verhogen de werkdruk. De directie en coördinatoren nemen deel aan de wekelijkse overlegmomenten. Naast de vele informele contacten kunnen personeelsleden altijd persoonlijke contacten aanvragen aan de directie. De informatiedoorstroming verloopt steeds meer via digitale weg.
- Visieontwikkeling** De school onderschrijft het pedagogische project van de scholengemeenschap KVO (Katholiek Vlaams onderwijs), en vertaalt dit concreet naar de eigenheid van de school. De school wil werken aan het welbevinden, bekwaamheidsgevoel en zelfwaardegevoel van elk kind. Zij wil de betrokkenheid verhogen door te werken aan interactie, inspraak en respect voor het klasgebeuren en de anderen. De openluchtschool werkt aan uniciteit en uniformiteit. Zij streeft naar verbondenheid met natuur en mens via ontdekken, bewonderen en respectvol omgaan. Bij de eerste kennismaking van ouders met de school wordt de visie toegelicht en krijgen de ouders de visietekst van de school en het opvoedingsproject van KVO mee. Nadien vormt de visietekst de rode draad van de infoavonden naar ouders. De meeste leerlingen komen uit Brasschaat en de ouders kiezen bewust voor deze openluchtschool en haar opvoedingsproject.
- Besluitvorming** De school toont een participatief beleid. Sinds enkele jaren heeft de school een 'Pedagogische Filter- en Stuurgroep' (directie, zorgcoördinatoren en beleidsmedewerkers) die maandelijks bij elkaar komt. Zij bespreken het prioriteitenplan en de onderwijsactualiteit en nemen beslissingen rond pedagogisch-didactische aanpak en de taakverdeling in het team. Deze overleggroep geeft richting aan de veelheid van informatie en bereidt de kernteamvergaderingen voor. Nadien is er een kernteamvergadering met afvaardiging van leerkrachten uit de verschillende werkgroepen. Zij overleggen samen, geven advies en nemen ook beslissingen. De maandelijkse personeelsvergadering start met een algemeen deel waar de directie de beleidsmatige beslissingen toelicht die in het kernteam zijn besproken. Daarna krijgen de diverse werkgroepen tijd om aan hun prioriteiten te werken. Elke werkgroep maakt een verslag dat aan alle personeelsleden wordt gecommuniceerd. Soms worden de personeelsvergaderingen opgesplitst naar niveau kleuter- en lager onderwijs. Het team van de kleuterafdeling heeft nood aan meer frequent overleg, ook over de dagdagelijkse werking.

Wekelijks is er een leerjarenoverleg om planningen en leerlingenaanpak op elkaar af te stemmen.

Het zorgteam van zorgcoördinatoren, zorgleerkrachten en directie vergadert tweewekelijks in functie van de leerbegeleiding.

Jaarlijks worden de klasgroepen opnieuw samengesteld. De directie en zorgcoördinator bepalen de samenstelling rekening houdend met de suggesties van de leraren. De leraren geven de informatie uit het kindvolgsysteem/leerlingdossier door aan de volgende leraar bij de 'overdrachtsgesprekken'. Het zorgteam geeft nog bijkomende informatie en de leraren beschikken over de digitale zorgdossiers.

Zowel de directie als de leraren ervaren de overleggroepen als ondersteunend. De vernieuwingen worden meer gedragen, meer collega's' geven mee richting aan en de betrokkenheid van de teamleden vergroot. Indien nodig kan de directie knopen doorhakken.

Kwaliteitszorg De school heeft een uitgebreid schoolwerkplan met onder meer een prioriteitenplan op korte, middellange en lange termijn. Het prioriteitenplan komt er op basis van tevredenheidsonderzoeken, leerlingresultaten en teamoverleg. Jaarlijks wordt er een samenvatting gemaakt in een outputdossier waarvan de krachtlijnen meegenomen worden in het schoolwerkplan en het daaraan gekoppelde prioriteitenplan. Het prioriteitenplan en de vorderingen erin worden regelmatig besproken op de verschillende overlegorganen. Tweemaal per jaar is er een pedagogische studiedag rond thema's uit het prioriteitenplan.

De school neemt deel aan genormeerde toetsen voor spelling, wiskunde en lezen. Het zesde leerjaar neemt deel aan de koepeltoetsen en aan diverse peilingsonderzoeken. De school vergelijkt de scores met de referentiegroep en met de scores van de eigen proeven. De resultaten scoren doorgaans boven de referentiegroep. De school maakt analyses, trekt besluiten en communiceert hierover in het schoolteam. Het team stuurt didactisch bij waar nodig en schakelt de zorgleraren in voor remediëring.

In het kleuteronderwijs nemen de tweede en derde kleuterklas deel aan genormeerde toetsen voor taal en wiskundige initiatie. De school organiseert zelf nog bijkomende observaties of toetsen om aspecten die ook nog belangrijk zijn naar wiskundig inzicht verder te onderzoeken.

In de school is er openheid om de resultaten van de toetsen te bespreken op het leerjarenoverleg en samen naar oplossingen te zoeken.

De school beschikt over de resultaten in het vervolgonderwijs van een aantal oud-leerlingen. Zij vergelijkt deze resultaten met het gegeven studieadvies. Bij de advisering houdt zij ook rekening met de werkhouding van de leerling. Het advies wordt besproken met ouders en leerlingen. De school neemt deel aan een regionale werkgroep waarin leraren van basis- en secundair onderwijs overleggen om de concretisering van de leerplannen meer op elkaar af te stemmen. Vorig jaar was er een overleg voor Nederlands dat nu een vervolg krijgt voor wiskunde.

De school heeft de aanbevelingen uit de vorige schooldoorlichting planmatig aangepakt wat betreft de leergebiedoverstijgende eindtermen. Er werden werkgroepen opgericht, functies uitgeschreven, nieuw didactisch materiaal aangekocht en een transparante opbouw uitgewerkt voor het nastreven van deze eindtermen. Het proces dat de school heeft afgelegd om leren leren doelmatig en stapsgewijs aan te pakken is een voorbeeld van goede praktijk. De school kan dit proces als hefboom gebruiken voor andere pedagogisch-didactische bijstellingen.

De teamnascholingen gebeuren op basis van suggesties van leraren, zorgteam, kernteam of in samenspraak met de scholengemeenschap. Naast de pedagogische studiedagen krijgen leraren jaarlijks de kans om zich individueel bij te scholen. Zij kunnen nascholing volgen in functie van de schoolprioriteiten of in functie van eigen noden en interesse. Vele leraren volgden al de mentorenopleiding om stagiairs van de lerarenopleiding en startende leraren te ondersteunen. Binnen de scholengemeenschap is er een samenwerking op het niveau van directeurs, zorgcoördinatoren en ICT- coördinatoren. De school neemt deel aan het 'Kleutergroeiproject' dat wordt ondersteund door de pedagogische begeleiding. Het is een samenwerking tussen kleuterscholen rond thema's die het kleuteronderwijs aanbelangen.

In de school is een sterke parallelwerking met toch voldoende ruimte en autonomie voor de individuele leraar om thema's en lessen uit te werken. Er is veel collegiale ondersteuning en een open communicatie. In de planning ervaren leraren dat ze steeds meer rekening dienen te houden met collega's die leerlingen mee ondersteunen. De leraren zijn gedreven en voelen zich betrokken bij de concretisering van het pedagogisch project. Zij gaan op een positieve en ontwikkelingsgerichte wijze om met de leerlingen. De nieuwe leraren ervaren een collegiale ondersteuning van de parallelleleraren en de mentor. De toegewezen directeur houdt bij hen een klasbezoek, geeft feedback en houdt functioneringsgesprekken. Het schoolteam, de leerlingen en ouders prijzen de openluchtwerking, het ruime groene schooldomein, de speelplaatswerking en de rust in de school.

Talenbeleid De school heeft een instroom van doorgaans hoogopgeleide ouders die het gebruik van (standaard)Nederlands ondersteunen. Er is in de reguliere schoolwerking voldoende aandacht voor de taalvaardigheid van de leerlingen, maar de school ervaart niet onmiddellijk de noodzaak om een talenbeleid uit te werken en te formaliseren in een beleidsplan. De school heeft geen ervaring met een GOK-beleid (gelijke onderwijskansenbeleid), maar de huidige zorgwerking ondersteunt de taalontwikkeling van de kinderen.

GOK- en zorgbeleid Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt.

De school heeft een visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. De vooropgestelde doelen zijn niet altijd operationeel geformuleerd op leerlingenniveau en de acties sluiten aan bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie faciliteert het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het hele team kent de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De natuurlijke aanbreng van wiskundige initiatie binnen de thematische werking.
- De aandacht voor probleemoplossende vaardigheden en de begripsvorming in de kleuterafdeling.
- De aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs in de school.
- De doelgerichte en planmatige aanpak van lichamelijke opvoeding, uitgezonderd zwemmen.
- Het ruime en gevarieerde aanbod voor lichamelijke opvoeding, ook in openlucht.
- De aandacht in de openluchtschool voor een gezonde levensstijl en natuurbeleving.
- De brede basiszorg in de school met veel aandacht voor differentiatie en zelfsturing.
- De kwaliteitsvolle onderwijspraktijk van wiskunde in de lagere afdeling met verhoogde aandacht voor actief metend rekenen in de onderbouw.
- Het proces dat de school heeft afgelegd om leren leren doelmatig en stapsgewijs aan te pakken. De doorgaande lijn in leren leren en dagelijkse toepassing ervan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De doelgerichte en efficiënte aanpak van de zorgwerking in functie van remediëring en leervoorsprong.
- De complementaire werking van klasleraren en zorgteam in functie van een kwaliteitsvolle leerbegeleiding.
- De samenwerking tussen kleuter- en lagere afdeling en tussen school en ouders.
- De inzet van het team voor het digitaliseren van het leerlingendossier.
- De vele initiatieven om te voorzien in een breed en gevarieerd onderwijsaanbod.
- De positieve en ontwikkelingsgerichte omgangswijze van de leraren met de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het participatief leiderschap met veel inspraakmogelijkheden door de verschillende overlegorganen.
- De duidelijke taakverdeling binnen de directie.
- De directeurs en de overlegorganen zorgen voor orde en structuur en een goede organisatie van de schoolwerking.
- Het open communicatiebeleid in de school en met de ouders via hedendaagse communicatiemiddelen.
- Het outputbeleid en het reflectief vermogen van het team in functie van bijsturingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplannen implementeren in de kleuterafdeling.
- Operationele doelstellingen koppelen aan de activiteiten in de kleuterschool.
- De opbouw en aanwending van kalenders in de school optimaliseren.
- De didactische aanpak voor getallenkennis afstemmen in de lagere afdeling.
- Het zwemondericht didactisch en organisatorisch optimaliseren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De referentiekaders van aanbod en kindvolgsysteem in de kleuterafdeling op elkaar afstemmen.
- Hospiteren bij elkaar.
- De zorgwerking op uitvoeringsniveau evalueren en bijsturen in de kleuterafdeling.
- Bij het handelingsplanmatig werken vertrekken van een duidelijke zorgvraag.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een versterking van de beleidsvoering in de kleuterafdeling.
- Het leiderschap versterken door een hogere betrokkenheid van de directie bij de uitvoering op klasniveau, voldoende coaching, ondersteuning, waardering en feedback te geven.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hilde Reyniers de inspecteur-verslaggever	Chris PATTEET de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	